

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 268/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Orange Slovensko, a.s.**, Metodova 8, Bratislava, IČO 35 697 270, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Vajnorská 21A, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/179/2024 z 2. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. marca 2026 sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľka navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj priznanie náhrady trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom Okresným súdom Svidník v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobkyňa (██████████) domáhala v konaní o ochranu osobnosti náhrady nemajetkovej ujmy 5 000 eur. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 5C/29/2019 z 15. júna 2022 uložil sťažovateľke zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu 3 300 eur a vo zvyšku žalobu zamietol a súčasne žalobkyni priznal proti sťažovateľke náhradu trov konania v plnom rozsahu.
3. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 20Co/1/2023 z 31. januára 2023 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu 500 eur,

v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Na dovolanie bol rozsudok krajského súdu z 31. januára 2023 v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania zrušený uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/37/2023 z 24. januára 2024 z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti.

5. Krajský súd vo veci nároku na náhradu trov konania rozhodol opätovne uznesením sp. zn. 20Co/13/2024 z 27. marca 2024, pričom priznal žalobkyni proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. O dovolaní podanom proti uzneseniu krajského súdu z 27. marca 2024 z dôvodu existencie vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka namieta, že odvolací súd a ani dovolací súd sa vôbec nevysporiadali s argumentáciou, podľa ktorej žalobca musí niesť zodpovednosť za výsledok sporu aj v prípade uplatňovania neprímeraných či dokonca premrštených nárokov. Zdôrazňuje, že žalobkyňa si uplatnila celkom zjavne neprímeranú sumu zadosťučinenia (5 000 eur), pričom právoplatne prisúdená jej bola suma desaťnásobne menšia. Poukazuje v tomto smere na závery obsiahnuté v náleze ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 652/2018 z 13. februára 2020, ktoré sa týkajú prípadu uplatňovania zjavne neprímeraných nárokov, ak suma priznaného nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku.

8. Vo veci konajúce súdy sa rovnako nevysporiadali ani s právne významnou argumentáciou k aplikácii § 257 CSP (nepriзнание náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa). Sťažovateľka v tomto smere vyzdvihuje rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/89/2024 z 28. novembra 2024 a rovnako požiadavku uplatnenia moderačného oprávnenia podporuje odkazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/5/2013 z 19. marca 2014 a uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 739/2014 zo 6. novembra 2014.

9. Zdôrazňuje, že v konkrétnych okolnostiach veci nebolo žalobkyni priznaných 90 % žalovanej sumy, t. j. vo veci konajúci odvolací súd nepostupoval pri výklade § 255 ods. 1 a 2 CSP ústavne konformným spôsobom a nevyložil procesné normy v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu v kontexte dovolacej argumentácie sťažovateľky atakujúcej nedostatočné vysporiadanie sa odvolacieho súdu s jej odvolacími námietkami dotýkajúcimi sa priznania nároku na náhradu trov konania v celom rozsahu.

11. Berúc do úvahy povahu rozhodnutia vydaného v dovolacom konaní, ktoré sťažovateľka napáda, ako aj skutočnosť, že jej argumentácia atakuje nedostatočnosť odôvodnenia (arbitrárnosť) týkajúceho sa namietanej vady zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [§ 420 písm. f) CSP], ústavný súd zdôrazňuje, že v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti je otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021, I. ÚS 634/2025).

12. Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení, ktorým sa najvyšší súd vysporiadava s námietkami atakujúcimi zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ústavne udržateľné.

13. V súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania sťažovateľka napáda (bod 7 tohto uznesenia) jednak nevysporiadanie sa so svojou argumentáciou o tom, že žalobca musí niesť zodpovednosť za výsledok sporu aj v prípade uplatňovania neprímeraných či dokonca premrštených nárokov, pri ktorých výška plnenia závisela od úvahy všeobecného súdu alebo od znaleckého posudku, ako aj nevysporiadanie sa s moderačným oprávnením podľa § 257 CSP (nepriзнание náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa, k tomu pozri bod 8 tohto uznesenia).

14. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že tento detailne poukázal na podstatné časti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré rozoberajú ustálenú judikatúru ústavného súdu (body 16 a 17 rozsudku krajského súdu z 27. marca 2024 a tam citovaná judikatúra ústavného súdu II. ÚS 233/2022 a II. ÚS 225/2020), podľa ktorej v konaní o ochranu osobnosti konštatovanie plného úspechu žalobcu je determinované konštatovaním zásahu do osobnostných práv. Je pritom irelevantné, či a v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy.

15. Podobné závery, na ktoré dovolací súd nepriamo prostredníctvom rozhodnutia odvolacieho súdu poukázal, možno identifikovať aj v ďalších rozhodnutiach ústavného súdu (I. ÚS 24/2021, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020). Premisa, z ktorej vychádzal v sťažovateľkinej veci aj odvolací súd a s ktorou sa stotožnil dovolací súd, podľa ktorej je pre rozhodnutie o náhrade trov konania potrebné odlišiť, čo je základné a čo sprevádzajúce, pričom za základné sa považuje rozhodnutie o zásahu do práva žalobcu, no výška ujmy je druhotná a nadväzujúca, je preto s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu v podobných okolnostiach vecí ústavne udržateľná, čo vedie k odmietnutiu argumentácie sťažovateľky o nedostatočnom vysporiadaní sa dovolacieho súdu s argumentáciou o zodpovednosti za výsledok sporu v prípade uplatňovania neprímeraných či dokonca premrštených nárokov (bod 7 tohto uznesenia).

16. Pokiaľ sťažovateľka na podporu svojej argumentácie odkazuje na rozhodnutie ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 652/2018 (predovšetkým jeho bod 44), ústavný súd konštatuje, že síce v označenom rozhodnutí vyjadril tézu, ktorej zohľadnením sa doterajší koncept úspešnosti pri rozhodnutiach, pri ktorých výška plnenia závisí od úvahy všeobecného súdu alebo od znaleckého posudku, narúša, no uvedená skutočnosť nemá vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky relevantný význam. Ústavný súd v označenom náleze (preskúmavajúc rozhodnutie odvolacieho súdu) síce konštatoval ústavnú udržateľnosť možnosti zohľadnenia konkrétnych okolností veci, ako napríklad existenciu zjavne neprímeraného nároku na náhradu nemajetkovej

ujmy a úspešnosť sporovej strany len v nepatrnej časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, no zároveň zotrval na závere ústavnej udržateľnosti opačnej argumentácie (ktorá je základom aj tu prejednávanej veci), pričom konečné rozhodnutie ponechal zjednocovaciemu mechanizmu všeobecného súdnicstva aktivovaním právomocí najvyššieho súdu (bod 45 označeného nálezu). Samotný nález ústavného súdu teda s konečnou platnosťou nejudikuje výlučnú ústavnú udržateľnosť premisy, z ktorej vychádza sťažovateľka, zvýrazňujúc zjavne neprimeraný nárok žalobkyne a jej značnú neúspešnosť v zmysle nepriznania 90 % žalovanej sumy (bod 9 tohto uznesenia), ale konečné rozhodnutie ponecháva v réžii zjednocovania výkladu a používania zákonov najvyšším súdom. Rozhodnutie, ktoré by bolo výsledkom uplatnenia právomoci najvyššieho súdu zjednocovať výklad a používanie zákonov v predmetnej otázke, pritom sťažovateľka neoznačuje, jej argumentácia obsiahnutá v podstatnom v bodoch 7 a 9 tohto uznesenia je preto nedôvodná.

17. Napokon nemožno prisvedčiť ani tvrdeniu sťažovateľky o tom, že vo veci konajúce súdy sa nezaoberali v dostatočnom rozsahu aplikáciou § 257 CSP. Najvyšší súd v tomto smere poukázal na podstatné časti rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých tento zvýraznil, že za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať sťažovateľkou tvrdené opakovanie značného počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb), keďže rovnaká skutočnosť svedčí aj sťažovateľke, ktorá je stranou vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca. Sťažovateľka pritom aj napriek existencii značného počtu rozhodnutí, v ktorých bol konštantne judikovaný zásah do osobnostných práv žalobcov, samotný právny základ konštantne popierala, no musela si byť vedomá všetkých dôsledkov vrátane povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto námietka sťažovateľky o tom, že odvolací súd sa uplatnením moderačného oprávnenia pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nezaoberal, neobstojí. V tomto smere je odôvodnenie najvyššieho súdu poukazujúce na nosné argumenty odvolacieho súdu ústavne udržateľné (m. m. I. ÚS 114/2026).

18. Vzhľadom na už uvádzané dôvody napadnutého rozhodnutia neobstojí v kontexte zohľadnenia moderačného oprávnenia podľa § 257 CSP odkaz sťažovateľky na kasačné uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/89/2024 z 28. novembra 2024, ktoré je založené (výlučne) na všeobecnej premise nevysporiadania sa odvolacieho súdu s námietkami sťažovateľky.

19. Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/5/2013 z 19. marca 2014, na ktoré sťažovateľka poukazuje, nie je na jej vec aplikovateľné, keďže sa zaoberá podmienkami nepriznania náhrady trov konania z dôvodu ich neúčelnosti (čo je otázka uplatňovaná výsostne pri rozhodovaní o sume náhrady trov konania, a nie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania).

20. Obdobne uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 739/2014 sa zaoberá rozhodnutím vydaným vo veci posudzovania skutočnosti, či trovy (ne)boli nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde, t. j. týka sa otázky, ktorá je uplatňovaná pri rozhodovaní o sume náhrady trov konania.

21. Čiastkové závery k argumentácii sťažovateľky vedú ústavný súd k záveru o tom, že najvyšším súdom zvolené premisy pri posúdení uvedeného dovolacieho dôvodu, ako aj závery z nich vyplývajúce považuje ústavný súd za zodpovedajúce zákonnému a ústavnému rámcu upravujúcemu dovolacie konanie. Skutočnosti, ktoré sťažovateľka uvádza v ústavnej sťažnosti, preto neindikujú

nedostatočnosť či arbitrárnosť odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu a neumožňujú prijať záver, že vydaným rozhodnutím došlo k takým pochybeniam, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu